

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ

Cilt: 8, Sayı: 1, Bahar 2021

TRABZON THEOLOGY JOURNAL

Volume: 8, Issue: 1, Spring 2021

TRABZON İLAHİYAT DERGİSİ

Trabzon Theology Journal

TRÜ İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi/Owner

Prof. Dr. Emin Aşıkutlu
(Dekan/Dean)

Yazı İşleri Müdürü/Responsible Manager

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Gür
(Dekan Yardımcısı)

Editörler/Editors in Chief

Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Midilli
Dr. Öğr. Üyesi Enes Büyük

Editör Yardımcıları/Assistant Editors

Arş. Gör. Mustafa Gargar

Alan Editörleri/Field Editors

Doç. Dr. Eyüp Öztürk; Dr. Öğr. Üyesi Abdülkerim Malkoç; Dr. Öğr. Üyesi Mahmut Ayyıldız

Yayın Kurulu/Editorial Board

Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (TRÜİF, easikkutlu@hotmail.com)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniv. cengizgundogdu@hotmail.com)
Doç. Dr. Nihat Uzun (TRÜİF, nirunx@hotmail.com)
Doç. Dr. Hanifi Şahin (Atatürk Üniv. hanifisahin25@hotmail.com)
Doç. Dr. Fatih Topaloğlu (TRÜİF, topaloglu37@hotmail.com)
Doç. Dr. Eyüp Öztürk (eyupoztturk@gmail.com)
Dr. Öğr. Üyesi Şenol Saylan (TRÜİF, senolsaylan@mynet.com)

Tashih/Redaction

Arş. Gör. Mustafa Gargar; Arş. Gör. Rızkan Tok; Arş. Gör. Muhammed Şükrü Düzcan; Arş. Gör. Ayşegül Balık; Arş. Gör. Muhammed Ali Tuzlu; Arş. Gör. Hatice Demirci; Arş. Gör. Abdülkadir Dural

Dizgi-Mizanpaj/Layout

Hacer Yavruoğlu

HCR Ajans Hizmetleri, Trabzon 0462 300 30 03

Trabzon İlahiyat Dergisi (TİD) ulusal hakemli bir dergidir ve yılda iki defa yayımlanır. Bu dergide yayımlanan makalelerin ilim, dil ve hukuk yönünden sorumluluğu yazarlarına aittir. Makalelerde belirtilen görüşler, zorunlu olarak TİD'in görüşlerini yansıtmazlar. Dergide yayımlanan makalelerin tüm yayım hakları TİD'e aittir. Makaleler, önceden izin alınmaksızın tamamen veya kısmen herhangi bir şekilde basılamaz ve çoğaltılamaz. Ancak ilmî amaçlar doğrultusunda, kaynak göstermek kaydıyla özetleme ve alıntı yapılabilir.

Yazışma/Correspondence

Trabzon Üniversitesi Çimenli Kampüsü
61000 - Trabzon/TURKEY
Telefon/Phone: +90 (462) 334 60 35 - 377 17 05
Faks/Fax: +90 (462) 334 60 36
E-posta: trabzonilahiyatdergisi@gmail.com
Web: <http://dergipark.gov.tr/tid>

Kapaktaki Hat Eseri

el-Beşîr, Ömer Faruk DERE

Baskı Yeri ve Tarihi

Matsis Matbaa Hizmetleri
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad.
No: 51 Sefaköy / İSTANBUL
Telefon: (0212) 624 21 11

Basım Tarihi

Haziran 2021

DERGİ ESKİ ADI / PREVIOUS TITLE

Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi / Karadeniz Technical University Journal of the Faculty of Divinity. (ISSN: 2148-5001 / e-ISSN: 2618-611X)

(Yayınlanan Sayılar / Numbers of Publication: Yıl / Year: 2014, Cilt / Volume: 1, Sayı / Issue: 1 - Yıl / Year: 2018, Cilt / Volume: 5, Sayı / Issue: 1)

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Ahmet Güç (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet Saim Kılavuz (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Akyüz (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Ali Erbaş (Diyanet İşleri Başkanlığı)
Prof. Dr. Ali Köse (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Bessam Hıdır Salim eş-Şattî (Kuveyt Üniversitesi)
Prof. Dr. Cengiz Gündoğdu (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Emin Aşıkutlu (Trabzon Üniversitesi)
Prof. Dr. Eyüp Baş (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. H. Mehmet Günay (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Hamid Ubeyd el-Ğarbâvî (Aden Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Onat (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Kafi Dönmez (29 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhan Kutluer (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. John L 'Esposito (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Paçacı (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa Kara (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Mustafa Öztürk (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Özcan Hıdır (Sabahattin Zaim Üniversitesi)
Prof. Dr. Ramazan Ertürk (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Şinasi Gündüz (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Thomas Mitchell (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz Ünal (19 Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf Şevki Yavuz (Marmara Üniversitesi)
Prof. John O. Voll (Georgetown Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Emin Maşalı (Marmara Üniversitesi)

Bu dergi

veri indeksleri tarafından taranmaktadır.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Makaleler

- Râgıp el-İsfahânî’de Dostluk-Erdem İlişkisi
The Relationship Between Friendship and Virtue in Râghib Al-Isfahâni
İbrahim Aksu ..... 1 - 37
- İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi
Investigation of Imam Hatip High School Students’ Attitudes Towards Social Media
Eyyüp Kayacı..... 39 - 74
- Platon, Aristoteles ve Augustinus’ta Zaman Kavramı
Plato’s, Aristotle’s, and Augustine’s View of Time
Ömer Faruk Karaköse ..... 75 - 104
- Hakâiku’t-tefsir Bağlamında İlk Sûfîlerin Cihad ve Kıtal Ayetlerine Yaklaşımları
The First Sûfis’ Approaches to Jihad and Qital Verses in the Context of Hakâik al-tafsir
İsmail Kurt ..... 105 - 138
- Erken Dönem Hadis Münekkîtlerinden Ebû İshâk Cûzecânî’nin Nâsıbîlikle İtham Edilmesinin Tenkidi
Criticism of Nâsibi Allegations against Abû Ishâk Jûzajânî who is one of the Hadîth Reviewer in the Early Period
Yusuf Oktan ..... 139 - 169
- İmam-Hatipli Olmayan İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Derslere Uyum Sorunları Hakkında Nitel Bir Değerlendirme (Trabzon Üniversitesi Örneği)
A Qualitative Assessment of the Adaptation to the Lessons of the Students of Non-Imam-Hatip in the Theology Faculty (The Case of Trabzon University)
Cevat Siddîkî ..... 171 - 198
- İbn Miskeveyh Metafizikinde Sudûr ve Yaratma Problematikliği
The Problematics of Emanation and Creation in Ibn Miskawayh’s Metaphysics
Ramazan Turan ..... 199 - 225

İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Din Psikolojisi Dersine Yönelik Algısı Üzerine Nitel Bir Araştırma <i>A Qualitative Study on the Perception of the Theology Faculty Students towards the Psychology of Religion Course</i> Ali Yüksel - Muhammed Kızılgöçer	227 - 267
Ebû Süfyan el-Gazânîşî'nin Tanrıbilim ve Din Bağlamında Komünizm Eleştirisi Olan el-Burhânü'l-kâti' fî isbâti's-sâni' Risalesi: Tahlil ve Tahkik <i>The Epistle of Abû Sufyan al-Ghazanishî Titled as al-Burhānu'l-kāti' fî isbāti's-sāni' as a Criticism of Communism in the Context of Theology: Analysis and Critical Edition</i> Ersan Türkmen	269 - 308
Kitap İncelemesi: Eyüp ÖZTÜRK. II. Abdülhamid Döneminde Bir Mehdilik İddiası (Halepli Bir Köylünün Sıra Dışı Hikâyesi) <i>Book Review: Eyup Ozturk. A Claim of Mahdiism in the Period of Abdulhamid II (Curious Case of a Peasant from Aleppo)</i> Muhammet Ali Tuzlu	309 - 315